

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**De gratia et merito ad mentem D. Thomae I 2. Q109 et  
seq. - Cod. Ettenheim-Münster 221**

**Münzer, Franz  
Weber, Fortunatus**

**[s.l.], 1716**

Arlus III. De merito

[urn:nbn:de:bsz:31-120300](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-120300)

ab omni pietate remota fiducia se hinc fingat  
Optimo quoque hic per haereticum error sat  
refutatus, et veritas catholica luculenti de  
monstrata in unig professione magis de inf  
ficuare gularo. Q. 3. de merito altero d: gratia efflu

## Art. III. DE MERITO.

Ultimus iste de gratia Art. merito inscribitur, quia quae  
generalia sunt de merito altero de gratia effecta  
in eo tractantur, pariter enim ut sunt de merito An  
D: V. in Tr: de incarnatione docent. Exunt autem huius  
arti sectiones 5. in 1. An et quando operis bona  
sint meritoria iura eterna. in 2. quae  
sunt merita et quae quodvis ad meritum requiruntur  
in 3. quoniam sunt meriti supernaturalis primum  
et an aliquis sibi l. alteri 1. gratia aut re-  
paracionem post lapsum mereri possit. in 4.  
Ultimè aliquis sibi l. alteri possit mereri 2. gratiam  
seu augmentum gratiae l. charitatis, aut etiam donum



florere finalis: in 5. Ut bona temporalia  
trahant sub merito: hoc q se, incidenti et alia  
solventur. l. i.

**Sect: I.**  
**An et quomodo opera nra sint  
meritoria vite aeternae.**

Sicut in prioribus artis, ita et hic statim ab ini-  
tiis contra pertinacem hereticam perfidia nobis edaganda. 206.  
veniunt enim heretici nri tempore verè unifi ex fal-  
laci et mendaci illo consilio qd sola fides sufficiat  
ad salutem et nesciat necessaria ad iustificand opera  
bona, qd nulla res, iustum opera sint meritoria vite  
aeterna aut promii alicuius supernalis, qem errorem  
in hac sect: refutabim. ad huius claritatem  
sciendum est, qd meritum sit affectio et proclat,  
qda autq huiusmodi boni, sicut demeritum  
autq modis mali, meritum igit in abstracto  
est ius qda sive dignitas ad promium l. mer-  
cedem, in concreto verò est opus promio l. mercede  
dignum. Qua rane am hoc meritum dividit  
et qd ad illud respicit in altera sect: dicem.  
hic generatim obijungam an et quomodo opera  
nra sint meritoria promii supernalis et vite aeternae!

fragile  
lat fil  
lat de  
de inf  
fragile  
gia op  
eferu  
erito An  
d an hui  
tas nra  
u pph  
in respic  
propium  
ad aut  
to  
ni  
ha hanc



ubi in rebus e' supponenda q' r' p' p' r' e'  
diff'ij, merito unu' de q' digno alteru' de  
q' g' r' u' s: merito de q' digno e', q' in se h' valore  
et equitatem u' p' r' e' m' i' a, merito am de q' g' r' u' s  
q' in valore excedit, a p' r' e' m' i' o decens t' n'  
et q' g' r' u' s e' et ei p' r' e' m' i' u' t' r' i' b' u' e' z: ex p' t' e'  
q' u' e' u' b' r' i' g' g' p' o' i' z in milite u' i' p' r' i' u' s' t' i'  
p' e' n' d' i' u' e' x' h' i' b' z de q' digno aliud vero bene-  
f' i' u' u' v. g. q' d' e' l' e' v' z in statu nobilit' z ad q'  
t' a' t' u' p' h' a' e' d' q' de q' g' r' u' s et sic patet q' i' a  
n' e' p' r' i' e' m' e' r' i' t' u' , s' p' s' m' p' l' t' e' g' r' a' a, d' i' u' i' t' u'  
m' e' r' i' t' u' q' i' a' s' a' l' t' e' m' d' e' c' e' n' s' et q' g' r' u' u' e' u' l' t' a'  
l' i' a' c' t' i' o' i' p' r' e' m' i' u' t' r' i' b' u' e' z, q' u' i' s' a' d' t' a' l' e'  
et t' b' m' p' r' e' m' i' u' n' s' i' l' a' c' t' i' o' q' d' i' g' n' a, m' e'  
r' i' t' u' v' e' r' o' d' e' q' d' i' g' n' o' e' p' r' i' e' m' e' r' i' t' u' . h' o' c'  
p' o' s' s' i' b' i' l' i' t' :

207. Apeatio: Opera ho'ie iustum s' vera merito-  
ria ita abona, aut p' r' e' m' i' u' s' u' p' n' a' s' t' i' , et  
q' i' d' e' m' r' e' s' p' i' c' i' e' n' d' o' a' d' m' o' d' u' a' g' e' n' d' i' et n' s' o' l' u' t' u' a' d'  
a' u' t' q' s' o' l' u' t' a' a' m' s' t' m' e' r' i' t' o' r' i' a' n' t' h' m' d' e' q' g' r' u' s  
s' e' t' m' d' e' q' d' i' g' n' o' . E' s' t' q' u' i' s' c' a' t' h' o' l' i' c' u' s' s' a' l' t' e' m'  
q' o' a' d' i' a' p' t' e' m' d' i' s' t' a' in T' r' i' d' : q' t' u' h' e' r' e' t' i' c' o' s' p' e' o' r' ,



his ubi S. G. q. 16. Bene querantibus esse in finem et  
 in Deo sperantibus ponenda est vita aeterna, et  
 hanc gratia filius Dei per Christum IESUM miseri-  
 corditer promissa, et hanc merces ex ipsius Dei  
 promissione bonis operibus et meritis fideliter red-  
 denda: hoc enim est illa corona iustitia, quam post  
 hunc certamen et iustum reposita sibi aiebat  
 Apulus a iusto Iudice sibi reddenda, et solum  
 am sibi, sed et omnibus qui diligunt adventum eius.  
 Est Et paulo post, ut ipsi iustificati amplius dece-  
 credendum est, quod minus plene illis quidem operibus  
 quae in Deo sunt facta dona legi pro huius vite  
 statu satisfaciunt, et vitam aeternam pro etiam tem-  
 pore sita in gratia decesserint, quaedam vere  
 promeruisse censentur. hinc idem Tridentinus glori-  
 dit ibidem Can. 32. si quis dixerit horum iusti-  
 ficati bona opera ita esse dona Dei, ut non sint  
 etiam ipsius iustificati bona merita, aut ipsi ius-  
 tificate bonis operibus, quae ab Deo per Dei gratiam  
 et Iesu Christi meritis unius membra esse fiunt,  
 ut vere mereri augmentum gratiae, vitam aeternam,  
 et ipsius vitam aeternam, si tamen in gratia decesserint,  
 quae omnem, atque etiam gloria augmentum anathema sit.  
 Autoritate Tridentini suffragae S. scripturae Eubis 16. 208.



ubi dicitur: misericordia faul ubiq, locu fm  
meriti opere suum, et gen: 15. ubi Dns ad Ab-  
ram dicit: ego merces tua sum magna ni-  
mis. nota merces qd n' dat, nisi merito. Aply  
etm ait ad Colos. c. j. gratias agentes q' dignos  
nos fecit in ptem facty sum in lumine. Et  
2. ad thim: q. In religo reposita d' miki coro-  
na iusticie qm reddet miki Dns in illa die  
iusty Judex, n' solum am miki, s' et is q'  
diligent adventu eig. Tandem in Evangelio  
Math: 5. dicitur: merces v'ra copiosa d' in cae-  
lis. hoc ipse Dnm testimoniu sat probari  
pat, s' ut temp' parcam sufficiet autorita,  
S: Dns: Ex his interit existimam' q' o-  
pera iustim sint meritoria alicui' p' m' p-  
p'ualy et ip'it' vita aeterna, sicut in graa  
deceperit. Dico am opera iustim, q' est em  
hna sine Dni graa ea vitalitate in ordine  
sup'naali n' s' ex se meritoria vita aeterna,  
ut patet ex i. q: qm sic s' destituta proprio  
meriti sup'naali.

209.

Op: 2. pars, auctore S: Dns hic q: 114. a. 3. dicitur,  
op' meritoriu hor' 2. p'lt' q' fiderari s' t, uno mdo fm



qd procedit ex lib: arbitrio, alio modo fm qd pro-  
 cedat ex gratia. hinc si, si opideret, fm seipsum  
 operis, et fm qd procedit ex lib: arbitrio,  
 sic ut ibi ee dignitas pte magna in aq. lite  
 per ista q. p. nitas, pte gaudet aq. lite p. hinc  
 vidy em q. p. nitas ut hoc queranti fm sua virtem  
 p. hinc recompenfit fm sua excellia sua virti,  
 siam loq. nitas de q. p. merito fm qd procedit  
 ex gratia hinc si pte e meritum ita etiam  
 ex q. digno, sic em salos merito attendi fm vir-  
 tem hinc si, noscenti, nos in vital aeterna, fm  
 idem Ioa. 4. f. h. fiet in es fons aq. sa-  
 licnti, id vita aeterna, attendi, etiam p. hinc  
 operis, fm dignitatem gratia, q. q. hinc q. p. hinc  
 das nos adopta in filiu. Dei in d. h. ho-  
 reditu, ex ipso iure adopta, fm Rom. 8. f.  
 filii, et heredes. ita l. D. loc. ut: qd ipse sentit  
 P. Aug. de bonis operibz in Ep: 105. dicens qd  
 id e merces queranti, qd stipendiu militanti,  
 atq. stipendiu militanti d. ex q. digno, i. q.  
 etiam merces bonu q. p. nitas, qd e vita aeterna o-  
 peranti eigni bona opera ex Dei gratia li-  
 bere arbitrio movente et adiuvante d. ca



g digno, qd etm eimul ras a S. O. infinuatu  
qd fult in opere prudente ex gnaa hory  
Si: valor meriti attendi, fm intemff vnta  
poy S. movent, adit hoia in vita e-  
terna, hoc em vntu poul dubio ex  
g digno meq vita aterna: go et opper  
graa poy S. elicitu, et fite d de altero  
qd ibidem diuit S. O. qia attendi, pectiu  
qer, fm dignite graa p graa em in fit  
participao nae dna, cui p ceatua dly  
aeterna gloria, fult p participaoem  
eadm gloria de g digno dly, adit ipi  
etm qer ex graa elicto: ft go opera in-  
fum hoia qateng procedunt ex graa poy  
S. meritoria pami fupnaali, et vita e-  
terna etm de g digno.

iii. Ob 1. Quod oia opera hois fint pta mortua  
et ideo cu opera pminosa n' fint ee me-  
ritoria vita aeterna, nulla opera hois  
huigni meritoria ee fint.

2. Quod faciunt iniuria meriti, si alia  
merita pater ilig admittant.



3<sup>o</sup> Quid qly Rom: 6. dicat: gratia Dei vita  
aeterna.

144

4<sup>o</sup> Quid idem Rom: 8. Operatur, quia n<sup>o</sup> est q<sup>o</sup> digno  
passiones huius temporis ad futura gloria.

5<sup>o</sup> Quid sup<sup>er</sup> praesentate textu Rom: 6. gratia Dei  
vita aeterna: quodam glo<sup>ria</sup> dicat: potest recte di-  
cere s<sup>ed</sup> iudicium in p<sup>ro</sup> p<sup>ro</sup> vita aeterna, si ma-  
huit dicere gratia Dei vita aeterna, ut in-  
telligem<sup>us</sup> Deum ad aeterna vita pro sua mi-  
seratione nos p<sup>ro</sup>ducere, n<sup>o</sup> meritis nostris. hinc  
inferunt, si meritis nostris n<sup>o</sup> p<sup>ro</sup>ducim<sup>us</sup> ad vita  
aeterna q<sup>o</sup> rase q<sup>o</sup> dicem<sup>us</sup> opera nostra esse  
meritoria vita aeterna, unde videt<sup>ur</sup> q<sup>o</sup> p<sup>ro</sup> p<sup>ro</sup>  
legi, q<sup>o</sup> vita aeterna est s<sup>ed</sup> m<sup>er</sup>it<sup>o</sup> Dei gratia, q<sup>o</sup> p<sup>ro</sup>  
q<sup>o</sup>ntu<sup>m</sup> illis v<sup>er</sup>is opera n<sup>o</sup> est meritoria s<sup>ed</sup> m<sup>er</sup>it<sup>o</sup>  
de q<sup>o</sup> digno, q<sup>o</sup> em s<sup>ed</sup> m<sup>er</sup>it<sup>o</sup> de<sup>o</sup> pro misericordiae Dei  
et n<sup>o</sup> ex nostris meritis, palam est q<sup>o</sup> illud n<sup>o</sup> de<sup>o</sup>  
de q<sup>o</sup> digno s<sup>ed</sup> ad summum de<sup>o</sup> q<sup>o</sup> p<sup>ro</sup>.

6<sup>o</sup> Illud meritum est q<sup>o</sup> dignum q<sup>o</sup> aequi mercedi  
s<sup>ed</sup> nulli alicui praesentis vitae potest aequi vita  
aeterna q<sup>o</sup> q<sup>o</sup>ntu<sup>m</sup> et desiderium non excedit,  
excedit s<sup>ed</sup> m<sup>er</sup>it<sup>o</sup> charitatis et dilectionis via sicut ex-  
cedit naas, q<sup>o</sup> hoc n<sup>o</sup> est mereri q<sup>o</sup> gratiam  
vita aeterna ex q<sup>o</sup> digno.







gloria nostrae apostoli. Ad 5. de auctoritate glossa  
 dico, et illa non sit nobis gloria in expresso dicat  
 per se de dicere stipendium iustitiae vitae aeternae  
 ut enim recte dicitur stipendium quod non de indigno debet  
 maluit autem dicere gratia, et quod meretur ad meritum  
 indignum non sit, sed gratia pro ea vita aeterna et  
 dona miseris gratia nobis largiens, ut sit opor-  
 tet quibus nostris illa vita dignetur mereri proinde  
 et ego idem ob id glossa intelligenda quod ad rem  
 eam, et sic recte dicitur gloria apostoli.

Ad 6. S. loci: ubi ad 3. sic dicitur: Dicendum  
 quod pro gratia quae in presenti habetur est non  
 sit aeterna gloria, in actu, et tunc aeterna in actu  
 sicut et semen arborum in quo dicitur ad totam  
 arborem, et sicut et proventus inhabitat  
 locum pro gratia quae est sufficienter causa vitae aeternae,  
 eadem et dicitur esse proventus hereditatis non 2. loci: i.  
 ita dicitur: unde infra notatur per d. M. Merito  
 illud est dignum quod aequa mercedi in actu  
 pro non, et tunc aequa mercedi in actu cum  
 vita est: et dicitur: atque nulli actu presentis  
 vita est aeterna in actu vitae aeternae, neque in actu



non in velle n: m: et c: disti patet ex  
S: P: e. unde manet chalybea velle, quod  
gratia non potest ex gratia procedunt, et  
meritoria et vide de digno ista o  
tione et gratia summe. et dicitur in  
merito et qd dicitur ad ista sequitur.

## Sect: II.

Quot plx sit meritum, et quae condicioes  
ad illud requirantur?

472. Sicut in bona qd nobis dno miserao delax-  
gita, alia st naturalia alia supernaalia, itaq; q;  
activitib; nostris st naturalia hu; supernaalia, premia  
a dno providia st p; p; et si me-  
ritu; dividit st in naturale et supernaale.  
Illud e; cui ob moralem honestum ordinem  
naturalis correspondet gratia premium naturale  
adeoq; actio hui; meritoria et p; ordi-  
nem ad vita; obtinenda, sic v: q; audax  
militis cui hoste; q; flicht; pro gloria sibi  
paranda aut terrestri p; p; dno recipiendo datus



naali **1** meritorij pramiu naali glorie hae 146  
l. stipendii parati, de hoc merito hinc  
agitur ubi sibi qd ducunt ad vitam eterna  
t se respiciunt, meritum em spondate illud  
e, cui ob moralium honestum ordinis spondate  
correspondet pramiu spondate, adeoq, abis  
huic meritoria, ordinis l. directe l. in-  
directe in vitam eterna.

2o. dicitur in merito de ggruo et merito de con-  
digno, hoc e qd hnt qd dignum ad tale et tale pra-  
mium, qd ei reddat, adeoq, qd pensatis oibz iuxta  
pudente optimam dignu e ut tale pramiu  
ei reddat: Meritu de ggruo illud e, qd in sui  
valore ad pramiu a premio excedit qdam, s  
tu decens et ggruo e, qd tale ei pramiu  
reddat, ab eo qd pot dare pramiu. v.g. miles in  
bello generose bellans mere suum stipendium,  
et hoc qdam de qdigno, iustum em e titulo iustie  
distributive, qd miles sui sibi stipendiu accipiat  
qtingit am frequit talem militem proter so-  
lido stipendiu accipere aliqd speciale donativu  
v.g. cleve in altiore statu, fiat nobilis p et hoc  
speciale donativum militi n ggruo de qdigno, s de ggruo,



quo n' e' d'ctum q' se, neq. fil' ei iniustia p'p  
n' auj'it, s' t'n q'p'ua e' et dicens, ut q'  
pro aliis generosis pro patria pugnavit,  
uberiq' a rege promietur.

213. Sciendū nilomin' fm S. D. priori feli: relatu  
meriti nri q' dignitatem et aqlitatem ad premiū  
supernale n' respicere males atq' nos et q'  
s' duntaxat nri seu ex libero nro arbitrio  
procedentes, s' filii et q' eadem nri s' s'  
t'n procedunt ex graa Dei eos in a feli  
supnaali felizante.

Item sciendū e', q' si premiū actibz nris  
moralit' bonis in aeterna vita preparatum  
q' fiderz in saec' anti' et phiē premiū illud  
supnaale utiq' excedat atq' nos, n' em p't  
ee, q' atq' viatoris supnaalis q' d'm s' mo-  
mentaneus in aet' entis s'it tot'lt' aqlis  
et q' dignus vita aeterna, et ideo damaata  
e' p'oo Regis Baij ordine 15. a Pio 5.: q'era  
bona in floru' n' auj'iant in die iudicii ex-  
tremi maiorem mercedem, qm iusto Dei iu-  
dicio mereant auj'ere. p' illa q' dignitas  
actus nriū supnaalium ad premiū supnaale



felix et morator in ea pramii gferenda  
 et, licet qd qdignu et iustum fit, ut actu  
 à charite elicto sine imperato, et in graa  
 Infante, qe vult gheret gloria patria,  
 unde etm gloria innovata dicitur radicata  
 gloria et vita à DEO tribuq, aterna: qd  
 am ad talem qdignitem p'ria requir, hic in  
 dagamus. p.:

Apartio. ad meritul de qdignis vita aterna  
 aut pramii fup'nalit b. qd'ies requiruntur, 217.  
 dua ex pte p'fona qe merez, licet qd fit  
 viator, et qd fit in ftatu grae. 2. ex pte  
 qeris meritoru, licet qd fit bonu et liberum.  
 et 2. ex pte DEi pramiantis, licet qd opus  
 meritoriu fit in ip'fio gloria factu, et qd DEus  
 illud auget ad remuneravem.

Expliciq, apartio: ubi dt invenire meritul ad  
 pramiu, oportet etm afignari ex pte pra-  
 miandi certu temp' et ftatu, in qo fi atq' ali-  
 qis elinq' illa digna attimez ad pramiu eigni,  
 fic qo etm d'na providia dicitur ftabilire tempora  
 merito et pramio deftinata, ut am vidz q'ientiq  
 hoc tempa diftgi, qm qd hoc viator merez, et  
 de via tranflatq' pramiatq', ut ficut via et motu



ad bonum fuit patria, Ita quoque merite fit  
dando via ad premium in patria daudem.  
et hinc etiam scriptura quod dicit Eule dicente.  
c. 9. mortui nil nocuerunt amplius, nec habent ultra  
mercedem. in gen locum D. Ayero. ait: mortui  
nil valent ad id aduocare, sed fel. suu. tele-  
runt e. vita. ibidem c. 11. legimus, si ceciderit  
lignum ad austrum, aut ad aquilonem, in quoque  
loco ceciderit, ibi erit s. ubi fel. noia ligni intog.  
hoc, ita ut si in morte ceciderit ad austrum id e.  
gloria caelestis, meridiem, siue ad aquilonem  
id e., ad infernum, ibi erit, fuit n. amplius habet  
unde mercedem, gloria, s. demercedem, s. ditioem.  
sic quoque ex dca providia destinata s. tempus,  
ut hic in via s. mercedem, s. demercedem, ibi vero  
extra viam gstituti operu. nrum finalem re-  
ciperemus mercedem, unde nos scriptura hortat:  
operamini bonu. dum lux e., ne tenebrae vos com-  
preendant.

215. 2a. Pars de statu gratia sic explicat, nullus autem  
potest esse prior meritorie vite eterne aut premium.  
alterius supernaturalis, nisi ipse fuerit in ordine supernaturali



atq; nullq; atq; p̄ ee supnaalis facte, ni fuerit  
 in graa fundatus, graa em sufficiens e' pro-  
 pium radicale, et qsi naa totiq; ordinis  
 supnaalis fm supra dicta: qo nullq; atq; p̄ ee  
 meritoriq; vita aeterna aut praemiu alicuiq;  
 supnaalis, ni fuerit in graa sufficiente  
 elicitq;. M. vides l. ex t̄m̄is nota, praemiu  
 em supnaale munē de qdigno indispensab̄e  
 q̄tm̄ de se arguit atq; supnaalib̄ honestu.  
 Eleganter hoc innuit S. Q. n̄ q. 114. c. 2. in 0  
 hoc n̄ p̄t mereri atq; graa vitā aeternā p̄ pura  
 naalia, qia sicut meritū hoīs dependet ex praor-  
 dinaoe d̄na, atq; em cuiq; rei n̄ ordinē d̄nitq;  
 ad aliqd̄ excedens p̄portione virtis, qo e' p̄p̄it  
 atq; hoc em e' ex instituae d̄nae p̄sidentia, ut nil  
 agat ultra sua virtem, vita am aeterna e' yddam  
 bonū excedens p̄portione nae creatae, qia et̄m̄ excedit  
 quōem et desideria ei' fm illud 1. Cor: 2. nec oculi  
 vidit p̄ et inde e' qd nulla creata naa e' suffas p̄p̄it  
 atq; meritorū vita aeterna, ni superaddq; supnaale  
 aliqd̄ donū qd graa dicit. Ibidem ait, nullq; in statu p̄cti



existens ad vitam aeternam mereri, si pro eo regulis  
dimisso peto, quod fit per gratiam et tradit rationem in hoc oba.  
petori enim ut dicitur vita, sed mors pro illud Rom. 6. Suspendia peti  
mors, ita S. D. ad 2a. Frid: Si B. C. 8. ait: quia nil eorum  
216. quae iustificatione procedunt sine fidei sine opera ipsa ius-  
tificationis gratiam promerentur, sed consequuntur nec gloria. ~~Quodlibet~~  
Conditores ex parte operis meritorii requisita sunt quod  
ergo eorum sit bonum et sit liberum, satis deducitur ex di-  
ctis ubi gratia Janfenius docuimus, quia fundantur mo-  
raliter in libertate spontaneitatis, sed indiffere et gra-  
tudois. Et praeterea liquet eorum Deus ad promerenda  
merita per se pro ordinatum veluti per decretum, adeoque  
et quod solum, quod bonum est, et quod malum est. neque pro-  
merita nisi actu humani, de cuius certitia est libertas  
hinc dicitur actio veluti libera per se, et actu meritorii  
et ea libera per bene S. D. q. 6. de malo a. unico: ut  
enim videtur, ea meritoria autem, s. demeritoria, quod aliquis  
sine ea necessitate agit, quod vitare non potest. Concordat  
Aug. lib: 2. gloria Iovis: alicui ubi necessitas  
nec corona, nec damna est. Clarig S. Bern: serm:  
81. in Cant: ubi. ait: ut libertas nec merita: hanc  
libertatem etiam scriptura commendat Eccl: 31. dicens: beatus  
qui nihil transgreditur et nihil transgreditur. et sic 2. pass. patet.



1  
Ordines deniq; ex pte promianib; se tenentur sicut ut 217. 149  
op; meritoriu fit in ipsiq; gloria factu et ut pro  
mians illud auspet ad remuneratōe sic probanz;  
ad hoc ut op; aliqd a dōnata psona merica, premiū  
ante manifeste qd op; eiq; dōnati ad talem  
psonā attinet et referat; nem promia; q; is qd  
sibi n' est factu s; alteri: igit; oportet qd op;  
meritoria premiū dñi supernali; aut vita e-  
ternæ fiat in obsequiū Dei promianib;. Ita  
sciendū e; qd n' regim; s; explicita veluo eiq;ni  
operi; in obsequiū Dei s; sufficiat iudicis ut alibi  
ia' dixim; de actu in individuo indifate.  
altera pars suadet; ex eo; qd opera nra sint  
innumer; tituli; ita Deo promianib; ut titulo  
creatori; pseruari; redempt; unde si Deus sub  
his tituli; ea vellet exigere nil superet ei; ad  
raoē meriti: igit; necesse e; qd Deus n' obfanti-  
b; aliis tituli; qib; pet opera nra sibi ita exi-  
gere velit ex bonitate et misericordia sua ea  
augere titulo meriti ad hoc sicut ut sint  
meritoria gloria aut alteriq; premiū supernali;.  
Sciendū etm e; qd Sancti Dei in cal; amfi nec 218.  
sibi nec aliis ampliq; aliqd mereri pnt quia ita  
s; qstituti extra state via; sint tñ nobis



his intercessionibus impetrare peius necessaria  
ante a se peioris quodammodo viatores,  
neque vanum est eos in subsidium vocare. quia  
quod in viatoribus habet ratione meriti, hoc in ipsi  
habet ratione impetratoris, et quod per quosdam quod  
DEUM merentur viatores, hoc sancti DEI suis  
intercessionibus nobis impetrant, ut eorum sub-  
sidium tam aulicum magis Regni firme fi-  
ducia imploremus. Dubitari hinc etiam potest,  
an acceptio illa se tenens ex parte DEI pro-  
mittenti in ordinare quodam extentio illud  
in promissione divina aut pacto in ratione  
meriti acceptandi ea fundat, an vero illa  
acceptio in ipsa divina voluntate offerendi  
gratia tam proprie merito radice? atque  
autem aliis quod DEUM meritorie legem et  
pro tali acceptio ex hoc ipso quod DEUS hoc  
viatori gratia largiatur. de quo sic:

219. Sentio quod autem in gratia eligenti a viatore libet  
et longum in honore DEI abstrahendo ab ex-  
tensione promissione divina et pacto id est per quod dig-  
num et quantum de se meritorie vitae aeterna  
aut alterius boni supernaturalis, nilominus  
quia autem eorum de se quod dignum est ut ita dicam



in actu 1<sup>o</sup> meritoꝝ vite aeterna p infinitis  
 titulis et dñy et D<sup>no</sup> et q̄dem max<sup>im</sup> titulo  
 creatioꝝ et redemptioꝝ, arbitror ad hoc ut in  
 actu 2<sup>o</sup> sit et hec meritoꝝ apud D<sup>eu</sup>m vite  
 aeterna aut alteriꝝ doni supernali se recipiat  
 ordinatioe dñā extrinsecā seu promissioe  
 dñā, q̄a talis actus in n<sup>o</sup> requiritur, ut dñy p  
 accepto a D<sup>no</sup> ut obligans ut operanti tale  
 actu de sua miserose vita reddat aeterna.  
 Et hoc pars posterior vidy dfta in Trid: S: 6.  
 cp: 16. ubi ait. bene operantibꝝ proponenda e  
 vita aeterna et hanc gratā filius Dei et Chri  
 IESUM misericorditer promissa et hanc meris  
 N. ex ipis Dei promissioe bonis ipis quibꝝ  
 et meritoꝝ fideliter reddenda. *Sic* q̄  
 lū benonense in decretis fidei cp: 6. ait q̄ opera  
 iustū heant ratioe meritū ex dñā promissioe  
 adeoq̄ dñā promissioe requirit ad meritū saltem  
 hanc q̄ dñā. Et scady ex data caali in aperto  
 hūll q̄ia actus eigni elicit etm ex gratā  
 sine extrinsecā ordinatioe seu dñā promif  
 sioe sit alio titulo dñi, q̄d go de q̄ digno  
 etm actu hoc promissū supernale mereant  
 necesse e q̄d aliqd auerbat ex go respiciant  
 n<sup>o</sup> iā ut dñi sūt obligantes, hoc om aliud



ee n' p' t' p'm d'na p'romissio. go p' tehe  
ait S. O. in 2. sent. d. 27. q. i. a. 3. ad 4. P' q'  
n' effiuj d'cor nobis nisi forte ex p'romisso,  
q'ia ipse bona garantibz p'romissu p'romittit  
igij et'na. Qu' regnauit q'd meritu' n'ru'  
go aut'et' mereatur vita' aeterna' n' sit  
aliunde nisi ex p'romisso d'ni sic go  
q' stat q'ia p'romissu' d'ni e' necessarium.  
pro i. p' te sic p' t' r'as p'ri: Acty ex q'ua in  
stata' via in honore et obsequiu' Dei li-  
bere facty At et'na' indyendto ad p'romissu'  
d'na' oes ad meritu' de q'digno requisitas q'dios  
f' hoc soltu' q'd Deus g'ra' largiq' f' m'ru'  
p'ropi' meriti et n' f' ea' hoo' mereq' vita'  
aeterna: go n' e' absolute' necessaria p'romissio  
d'na. Et arbitror q'd p' hunc dicendi'ndu'  
Autore' g'ra' sentia' facile p'nt' g'binari:  
obies et'na' t'ate n' p' t' et n' p'rio' Maste' p'nt'  
dilu'i, unde eas p'osteros. sed 3. q'dnam sit  
meriti' s'p'ernaturalis p'ri'neriunt?  
et an aliq'is sibi l. alteri' g'ra'  
l. reparare' poss' cap'it' meriti' sit.

Quodna  
principiu  
teri pri  
nem post  
p'fect. i. i.  
e' g'ra' f' p'  
aut' q' ali  
f' q' in  
vita' aet  
ad alie'  
i' obsequ  
n' f' aut  
licentis:  
Et q' i'it  
viam n'ru'  
nisi p' p'  
hinc:  
p'nt' n'ru'  
n' p'na  
p'nt' n'ru'  
aeterna



### Sect: III.

151

Quodnam sit meriti supernaturalis principium, et an aliquis sibi vel alteri primam gratiam vel reparationem post lapsum mereri possit?

Spert. i. i.<sup>o</sup> et radicale principium meriti supernaturalis 220.  
 et gratia subsistens proxima cum et sola est charitas  
 atque alia virtus sit principium meriti supernaturalis  
 sicut quod imperantur a charitate proxima merito  
 vite aeternae i. pertinet ad gratiam et charitatem  
 ad alias cum virtute 2<sup>o</sup> sicut quod imperantur  
 a charitate. Ita S. D. et alii quibus: 1<sup>a</sup> pars  
 per 1<sup>o</sup> autoritate S. Doctoris hic q: 112. a. 2. ad 1. un  
 dicentis: Nullum meritum est nisi ex gratia.  
 Et q. 114. a. 2. in 0 Nulla ratio vera est suffi-  
 cienter principium actus meritorii vite aeternae  
 nisi supradicta aliquid supernaturale donum est gratia  
 diuina. Ibidem ad 1<sup>o</sup> autem DEUS ordinavit  
 hanc naturam ad finem vite aeternae gratia  
 et proinde virtute per se auxiliatur gratia et  
 hoc modo cum actus est meritorius vite  
 aeternae. Ita S. D.



Et eam rati eadem pars. Graa in ordine  
personali in hoc idem et qd naa in ordine  
naali atq; naa in ordine naali et qd de fe  
-cedi p. h. m. primum et radicale querendi  
propria fm p. h. m. de caa efficiente: ego  
legi, proterea proterea eam pars ex iis  
dictis.

227. 2<sup>a</sup>. Pars qd primum et sola acty meritorii  
propria fit charitas ex illo imprimis deducit,  
qd aply ait i. Cor. 13. si lingis hoie loqar  
et Angelum et si hucro prophetia p. chari-  
tem am n hucro al. nihil sum, et si tra-  
didero corpus meum ita ut ardeat, nihil nil  
michi prodeat: sane nisi i. ois meriti p. h. m. q;  
et sola propria qdus charite agnovisset  
n. h. m. ea extulisset, ut p. enumerave  
singulas virtz nil prodeat diceret nisi ea  
ex charite procederet: et go i. vata  
q. l. sentiam sola propria acty meritorii  
charitas et p. charitem alie virtz. Hoc  
etm bene tradidit S. D. his q. i. i. 4. a. 3. in 8  
dicens: hng acty et rati merendi ex duobz 1.  
ex dno ordinare fm qd acty diu ee meritoria







denique haec sit virtus relicta ab actu charitatis  
precedente per quam ab ipso actu pro-  
cedente charitatis subsequens actus profumit  
virtute procedere, et inquam ad hoc ut actus  
aliquis sit meritorius vita aeterna per aliquid  
per imperium fidei charitatis, hoc enim hoc tunc  
miseris et infirmitibus distracto moribus est  
impossibile ut explicitè oes suos actus quibus vita  
promerere aeterna referret in Deum per impe-  
riū fidei charitatis: sufficit ergo imperium virtute,  
et hoc imperium virtute ad actus virtute aequi-  
fitare in ordine ad merendum premium su-  
pernaale videlicet oīno necessarium, quia actus virtute  
moralium aequifitare nisi tunc influentia reci-  
pant, sed et manent naturalis, adeoque impar-  
tionati ad premium supernaale, cum nullus actus  
naturalis de se sit meritorius premium supernaali,  
sed tunc premium temporalis et naturalis: tunc ergo actus  
eigens virtute moralium aequifitare sunt actus  
creati et naturalis nisi saltem à charitate  
imperer, et tunc sine imperio charitatis virtute  
non potest a meritorii vita aeterna, aut premium



Supraque, ino qia si impereu à charite n  
 fiant intrinse supnaales p solum extrinse  
 et denominative pto impereu virtute cha-  
 rity, ideo etm p solum extrinse meritorii  
 vite aeterna, sicut pto dicta virtute impe-  
 reu charity.

Aliud e de virtute actibz per se infusarum, 223.  
 qare actz p se virtbz adeoq, abstran-  
 hendo ab influxu acti charity, ia p pot-  
 tionati premio supnaali: et ideo in qni thoif-  
 tare iudicam, qd et hi actz sint meritorii  
 vite aeterna, aut alteriq, premio supnaali;  
 sufficiat impereu charity. Atq, siue qd  
 solum efficiens actz benigni sit in graa  
 attributa; deducit ex Frid: relato. 11. 219.  
 ubi ait: bonis operibz et premio supnaale et  
 vite aeterna promissa si bn ex graa sint  
 facta, unde Gn: 152. dfinil: iustificatu  
 bonis operibz ex graa factis veri meriti  
 augmentu graa vital aeterna et gloriae  
 augmentu ubi n meminit influxu charity;  
 folz l. virtbz p simplicis aut operibz ex graa factis;



in h. aliunde talibus actibus ex gratia  
factis, nec ex natura rei, nec ex lege divina  
quidam deest ad meritum quod dignum vitae aeternae,  
sed in proportionati gratia est supernaturalis et ex  
hoc ipso est naturaliter ordinati ad gloriam  
Dei, sed etiam aliter a viatore in statu  
gratia constituto: 30 p et hoc de 1. tituli pte.

Ad reliqua in h. quidam resolutione pro 2. tituli  
pte notandum est quod sit meritum de quod digno, quod de  
generis, et quod meritum de generis sit 2. tituli ac-  
cipi, sed per se et simpliciter et sic de eisdem  
ordinis cum premio, alio modo late et sim  
quod, et sic si oportet quod sit eisdem ordinis, sed  
per se ordinis diversi cum premio, sit

224. A. pte 2. Nemo potest sibi mereri de quod digno i.  
gratia, imo nec de generis simpliciter, sed de  
generis simpliciter quod: alteri vero licet nemo potest me-  
reri i. gratia de quod digno excepto Christo,  
bene tamen id fieri potest de generis simpliciter  
tali ita s. d. cum qui fuit 9117. a. ubi dicitur.  
manifestum est quod nullo potest sibi mereri i. gratia  
et articulo 6. eadem questione patet aliter quod



merito qd digni melius et alteri mereri. ja graa  
 nisi solus Chri, qia unigis que non mo-  
 veq a Deo q donu graa, ut ipse ad vita  
 aeterna perveniat, et deo merito qd dig-  
 ni ultra hanc mrosem n h extendit,  
 paia Chri mota eia Deo q graa n  
 volu et ipse perveniret ad gloria vita  
 aeterna, s bon ut alios ad ead co-  
 dueret in qntu a cogit Eula et  
 actos salutis hno. s merito qd qd  
 alijs mereri alteri ja graa, qia em hno  
 in graa qstituty implet Deo vete qd qd  
 e sm amicitia postquam, ut Deus impleat  
 hois vete in salvare alteri, licet quidam  
 sit hie impedimtu ex pte illi, cui alijs  
 hui usipicant desiderat. Ita s. d.

De: asperu ja pass. vno et qdigne mereri 225.  
 qdigna graa nisi qd i qstituty in graa, sm  
 qstituty supra posita, et qd vno bi dret me-  
 reri s graa, ille ponere n ee qstituty in  
 graa, ja em graa piove n h, et d ipse  
 eantia graa et n bon augatu qd diu graa e.



Igitur patet quia nemo sibi potest mereri gratiam.  
Cf. si quis sibi mereretur si gratiam licet si fieret  
ret f. opera antecedentia gratiam, licet quod  
mittantur licet sublegetur? et f. opera ante-  
cedentia, illa enim sunt facta in statu inimicitiae  
cum Deo, adeoque sunt destituta naturali proprio  
merito supernaturali, quod est gratia. Non f. opera  
operaria ad gratiam hoc enim esse via opera-  
ria sunt iam in statu gratiam. supponunt  
adeoque non potest esse eius meritoria, non dicitur  
quod mittantur quia in medio et proinde  
necessaria et prioritas, et quod ut quibus  
tenet tempus, unde non dicitur meritoria nisi in via  
et tempore, quia ergo in quod mittantur opera et gratiam  
haec temporis prioritas non potest inveniri, ma-  
gis quia nec ipsa potest esse meritoria gratiam.  
denique esto non requiritur prioritas temporis, quod tamen  
quod quibus tamen tenent, saltem necessaria et  
prioritas naturae, et quod etiam naturae proinde et proprio  
merito quod est gratiam, quoniam meritoria, igitur ad hoc opera  
meritoria proprie gratiam. igitur quod mittantur sibi ea nemo  
meret.



hinc Trid: ad J: b. cp. 8. explicans illud Rom. 3.  
 iustificati gratis, & gratia ipfig ait gratis iusti-  
 ficari ideo dicitur qia nil eoru qd iustifi-  
 catione procedunt sine fide, sine opera ipse  
 iustificatiois gratia promerq, et recte qide,  
 na ait qly Rom: 4. ei qd operaz, operaz  
 merces n' imputaz, sm gratia sed sm dnu.  
 Et cp: 10. si am gratia ia n' ex operibz, adeoq;  
 gratia ia n' e' gratia.

Altera vero pars qd rogo de ggrus ffricte sumpto sibi qis  
 p' d' mereri 1.<sup>a</sup> gratia eadem fere rae qmonstraz: ad hoc  
 ut acty aliquis p' de ggrus sumpto meritoriq; gratia ut  
 ee eisdem ordinis, un' gratia accipienda q' n' d' me-  
 riti, atq; nullq; acty procedens a p' d' 1.<sup>a</sup> gratia destituta.  
 ut ee eisdem ordinis un' gratia ut patet, in aperto  
 am poiz tale p' d' gratia destituta coipso qd sermo  
 p' d' de merito ad 1.<sup>a</sup> gratia: go p'

Cf: si acty aliquis cat de ggrus sumpto meritoriq;  
 1.<sup>a</sup> gratia, l. cat ille qd antecederet, et hoc dicit n'  
 p' d' qia sic e' acty in p' d' p' d' acty, l. talis qd gratiam  
 gconitaret, et talis l. procederet ex gratia l. al' p'  
 n', qd e' diversi ordinis, adeoq; improporionaty, si  
 vero procederet ex gratia: go etm gratia presuppo-  
 neret, adeoq; ia n' cat meritoriq; 1.<sup>a</sup> p' d' 2.<sup>a</sup> gratia,



Si denique est ille actus qui sequitur ad gratiam per gratiam  
et quod merito debet antecedere premium, quia ergo  
gratia sic foret instar premium, actus eius merito-  
rius dicitur procedere ad gratiam et non subsequi:  
manet ergo gratia neque de indigno neque de indigno  
simpliciter potest aliquis sibi mereri i. gratiam: potest tamen  
de indigno factum quod in quantum per actus naturales potest  
hominem operari, et DEUS de sua miseratione fa-  
venti quod est in se largiri i. gratiam, sic enim ubi  
peccatores per opera misericordiae redemerunt animas  
suas et veniam obtenta gratia, gratiam augerunt,  
per hoc gratia non est adscribenda hoc merito nisi  
solum quod promissum est a Deo dicitur dare misericordiam plus  
promittenti actus eius quoniam etiam de indigno fuerunt  
simpliciter promeriti, et sic etiam 3. pars distat.

227. 4. Pars quod nemo alteri potest mereri i. gratiam de  
indigno hoc excepto suadet autoritate S. Augustini supra  
relata, et distat ex eo, quod ut aliquis alteri me-  
reatur i. gratiam de indigno debet ad hoc esse ordinatus a Deo  
DEO per gratiam factam, in merito de indigno  
quod est ordinatio divina, atque defacto potest  
Christus Deum nulli alii hoc esse ordinatus a Deo DEO  
ad promerenda alii i. gratiam, per gratiam factam  
puri hominis tamen est ordinata ad satisfaciendum proinde



in quo et solus: go p hac raso defumij, ex S. D.  
 suade, etm ex S. Scriptura, dicit, em Jerem: 15.  
 Si steterit Moyses, et Samuel, coram me n' e' aa mea  
 ad populu istu, unde S. D. geludil. Co: vit. hi bn  
 fuerint maxij meriti quid Dm, videri go qd  
 nullz sit alteri mereri i. graa ita S. D. Ep: hoc  
 in legende de via ordinaria et statu presentis  
 n' de absoluto, n' em videri implicare. qm hoiem  
 pure Dm asumere valeat q' alteri hoi puro  
 luaz, graa i. a, sicut etm Adam hoc purg fuit  
 g'hibitus elector graa oibz suis posteris. Quod  
 de Chro e' dictu in T. de Incar: pluribz diez.  
 5. Pass, qd unq hoo alteri de g'grus etm simplt 228.  
 dicto sit mereri i. graa patet ex auctoritate S. D.  
 Ep: relata ubi dicti rason possit. proterea opera  
 iustum et orares eoru videri hie ius qd dms  
 fundatu in lege amicitia, qe. exigit ut amicq  
 amicos morem gerat et prece, eij exaudiat,  
 qd e' mereri de g'grus stricte sumpto. Itq, actq  
 isti qz pro primo oramq supraale, si in graa  
 semp g'hibitus, et ex virte dilectionis p' mmi  
 facimq qd facimq, adeoq, eijem raso, vel graa.  
 Et fm hoc interpretam. Aud Jacobi c: ult: orate  
 pro invicem et salvemini: multu em valet de-  
 precas vestri apud eum, et qd Augsting ait: Si



Stephanus a' oraspet Eulia Paulu' n' hret,  
sic go qd de i. graa circa nos et proximi  
p'ing' p'atet.

229. Quid am in titulo ulterius parit' utru' hoo' iust' qd  
sibi l. alteri p'it' mereri reparat' post lapsu'  
dixim' sicut supra de i. graa promerenda  
dixim' qd nemo sibi neq' de q'digno neq' de  
q'gruo s'icte sumpto s' s'lm de q'gruo late  
sumpto et s'm qd p'it' mereri reparat' post lap-  
sum proximo am n' de q'digno s' de q'gruo  
s'lm s'icte sumpto. seqz ex dictis, nam  
reparat' post lapsu' promereri et i. graa pro-  
mereri: Idem go dicend' de merito i. graa  
et de reparat' post lapsu'. Eleganti' N. D.  
ut: q. a. 7. in 3 ait: null' p'it' sibi mereri re-  
parat' post lapsu' futur' neq' merito q'digni  
neq' merito q'grui.

230. Dices ee in hoc disparita' int' meritu' i. graa  
et reparat' post lapsu', qd in s'cto ante lapsu'  
p'ospon'z graa adeoq' a'ly' meritori' sup-  
naals, q' n' p'nt' sup'oi' ante i. graa, et hinc  
ee qd aliquis sibi p'it' mereri de q'digno aut saltem  
de q'gruo s'icte sumpto reparat' post lapsu'







fecerit iniquitate oes iusticie ei obliuioni tradenz. Si 4. an alijis pot sibi mereri augmentum grae l. charitatis, aut etiam donum perseverantiae finalis.

#### SECT. IV.

An aliquis pot sibi mereri augmentum grae l. charitatis, aut etiam donum perseverantiae finalis.

Gracia propter divisiones in 1. q. datur dividij, An in graa 1. et graa 2. 1. q. qd solum de inuito fauit solum iustis, 2. vero diu augmentum grae 1. adeo, ea 1. q. 1. suppoit. Dixim in priori sed. qd circa 1. graa nobis et proximo mereri pingu, in hac qd de 2. graa merito augenz, tunc etiam de perseverantiae dono dicemus, an qia speciale donum ex dictis appat, illud utis operibz nobis mereri pingu? de 1. q. 1.

231. Appat. 1. An hoc sibi de qdigno mereri graa 2. seu augmentum grae 1. et charitatis, proximo an id ut pot de qdigno s. de qdigno etiam stricta sumptis, et si. Anis ut: qdignos a. v. gem qm s. v. j. De hoc: ut: ita aut: dicende qd illud cadit sub merito qdigni ad qd motio grae se extendit, motio am







proie sicut hinc ex ordinare dicitur et ideo  
ex hac gratia non datur dignitas nisi ad pro-  
mum proie sicut non am alieni sed in respu huius  
datur dignitas sicuti sumpta ex rone supra  
assignata quia hoc est ius amicitiae et si in  
amicos unum alterum implevit velle, ille alibi  
sicut huius velle adimpleat, et hoc quod dicitur  
proie gratia est.

232. Aport. 2. Nullus hoo potest sibi de digno me-  
reori donum sperare finalis, bene tamen de gratia  
est sententia S. D. ubi dicitur a. g. quem gratia proij. S. D.  
in argento si gratia loc: est: ita ait. et quod quis  
meret a DEO gratia, nisi impediat et peccat, si  
multi habent opera meritoria, quod non consequuntur spe-  
veram nec potest dici quod hoc fit propter impedimentum  
peccati, quia hoc ipsum quod est peccare oppositum spe-  
rae, ita, quod si aliquis sperare mereret,  
DEUS non permitteret aliquid cadere in peccatum:  
nisi gratia sperare cadit sub merito. ex hoc  
hoc rone fit: si aliquis ex digno potest sibi  
mereri sperare, potest etiam de digno sibi  
mereri impossibilem, quoniam donum sperare in  
bono arguit impossibilem, atque nullus hoo de con-  
digno potest sibi mereri impossibilem quod dicitur et in







ut videtur ex autoritate S. Patris cui etiam S.  
Aug: generalis in lib. de dono perspe: c: 19.  
13. dicens; satis lucide ostendit et in cho.  
andi et usque in fine perseverandi gratia Dei  
nisi pro nostra merita dari sed donari pro ipsius  
secretam, ac iustam, beneficentiam  
symplicitatem etiam. Hoc ipsum innuit Trident:  
S. S. c. 13. de dono perseveras dicens quod quidem  
aliunde: huius non potest nisi ab eo qui potens est et  
qui stat statueret, et eum qui cadit restituere,  
ubi specialiter notandum est, quod Trident: sequitur loquitur  
de dono perseveras et de restitutione seu re-  
paracione post lapsus, igitur pro Trident: sicut nemo  
sibi de digno potest mereri reparacionem post lapsus,  
ita neque perseveras donum, sed hoc ut ait S. P.  
ait: a: 9. DEUS gratis largitur, unquam illud  
largitur.

234. Altera pars de merito grati facile patet,  
cum enim hoc est constitutum in gratia per ipsam gratiam  
quoniam fortiter usque ad gloriam finalem, ad quam  
autem ex gratia et charitate elicitur. Sed per gratiam  
proportionati, quoniam gratia est, ut si hoc his artibus  
perseverantiam a DEO rogarit DEUS illud eidem  
tamen amicus pro largitur: interim tamen si hoc donum



etiam nos, orationibus in gratia factis, denegavit  
 propterea ut erit iniustus, quia ad illud dandum  
 nemini tenetur, nec ulli se obligabit, si oibus  
 ut perseverare possent et salvi fieri si vellet  
 sufficienter auxilium dedit, unde perditio nostra  
 in nos redundat.

Superius ut etiam de merito gloriae quaedam dicamus: 235.  
 Aperiuntur quoque quod hoc sit pro de digno etiam merito  
 i. gloriae. Ita S. D. hic q. 112. a. 2. ad 1. ubi ait:  
 preparatio hominis ad gratiam hanc quaedam est in re  
 sine gratia et talis operatio est quidem meritoria, sed  
 gratia quae iam habet per se gloriae quae videtur habere, ita S. D. atque  
 gloria quae videtur habere dicitur gloria i. gratia. Ratio est quod  
 1<sup>a</sup> gloria non est proprie meriti sicut i. gratia adeoque  
 potest cadere sub merito, aliunde autem actus hominis in  
 gratia et charitate elicitur non habet requisita ut di-  
 carum proprie meritorii: q. 112. p. s. sciendum, quod i. gloria  
 potest dupliciter accipi scilicet pro hereditate et sic non  
 cadit sub merito sed pertinet ad i. gratiam quae tri-  
 buitur hoc in adeoque sic reduci ad proprium  
 meriti hinc parvulus baptizatus ante usum rationis  
 et dicitur per veritatem mercedis, sed hereditatis, 2<sup>a</sup>  
 accipi pro mercede et merito, et sic non pertinet



ad l. gratia, et patet in parvulis, quibus, esse  
deant l. gratia gloria in n. c. d. t. a. titulo  
mercedis via opera n. h. n. t. q. q. a. mer-  
de p. meriti fuerunt. Hec sciendum  
est, quod quovis actus gloriois et charitatis in genere  
causae materialis et dispositive sunt causa prioris  
ipsa gratia et gloria, et sub hoc respectu n. sunt  
meritori nec gratia nec gloria, in alio tamen  
genere sicut efficiente. l. filii sunt posterioris  
gratia adeo, verè filii actus filii Dei essent  
meritori gloria, quae et dicitur s. d. supra  
relatus ad h. h. His notatis, obiter facile  
solventur, n. 5. An bona temporalia cadant sub merito?

### Sect. V.

## An bona temporalia cadant sub merito?

Tandem ad laborem nostrum auxiliante gratia  
ultima sed: inchoamus in qua pro coronide  
an bona temporalia cadant sub merito huius  
visi indagamus pro se visis resoluere. fit  
236. Objectio: Hoc visus bona temporalia quae g. d. uent



ad gloriam boni dñi et vita eterna et  
 mereri de g digno, ea an fm se g fideratur  
 et n ordinata ad g fiderat boni dñi hñde  
 g gne late sumpto qñdo etm hoc pctot ea  
 mereri et. Et d: Quis gem quis se g,  
 S. de: eidi q: a. g. ait: si tempra bona g fiderent  
 prout st utilia ad qera virtutem qibz gduimz  
 in vita eterna, fm hoc directè et fm pte  
 cadunt sub merito sicut et augmētū grā et  
 oia illa qibz hoc adiuvā, ad pvenienda in  
 eodem post i. grā p. si an g fiderent  
 huiusmodi tempra bona fm se sic nō fm pte  
 bona hois sō fm qd, et ita nō fm pte cadunt  
 sub merito. ita S. D. cuiq; rāsem reddit in  
 arg: sō qta ibid: dicens: illa, que cadunt sub  
 merito nō sū libe se hnt ad oer, si bona tem-  
 pra et mala sū libe se hnt ad bonos et ma-  
 los fm Eulis q. Unisfa aq; eveniunt iusto  
 et impio, bono et malo p.  
 Eo am predictum e qia ad meritu de g digno 237.  
 requirz et meritu et pmiū sūnt eiqdm  
 rāoz et ordinz atq; actz hoz iusti sō ordinz  
 sūnt aaly; bona am tempra sō ordinz naly; qō



Eodem raso militat q̄tra meritū de ḡtuo  
stricto sumpto. 2. si iusti de con-  
digno mereant bona templa s̄m  
se etm iusti s̄t drent plura bona  
templa possidere q̄m iniusti, iustis  
em e' D̄us et fidelis reddidit q̄ de con-  
digno mereant, hoc am e' q̄tra experia:  
q̄ bona templa s̄m se sumpta n' cadunt  
sub merito de q̄digno hois iusti. Cadunt  
t̄n s̄m q̄ s̄t q̄duentia ad bonū d̄nū,  
q̄ia eodem merito q̄ q̄is mereat finem p̄t  
etm mereri media ad finem, iim igr̄ s̄m  
dicta q̄is de q̄digno p̄t mereri v̄ta etes-  
nā et bonū d̄nū, necessiū e' q̄ etm p̄t  
mereri bona templa de q̄digno s̄m q̄ s̄t  
q̄duentia et proficua ad illud bonū d̄nū.  
q̄ vero eadem bona s̄m se spectata hoc iustis p̄t  
mereri de ḡtuo late sumpto, videt̄ ex sup̄  
certū, q̄m̄z em bona templa n' sint ordi-  
nata s̄m q̄m̄ premiū actū ex ḡrao elicitū,  
n' t̄n e' iudicans et amici amici maiora mereant



in maioribus bonis etiam tribuat maiora, quod  
 benigni dicitur de hoc potest ex eo liquere  
 quod potest fieri offensus et inimicus DEO  
 adeoque destitutus proprio aliquid quod DEO  
 merendi sive de indigno sive de proprio  
 sumptis sumptis quia non est amicus DEI.  
 et nihilominus ita benignus sicut ut licet  
 non mereamur tamen etiam nos potest operari  
 nostra meritis bona et sicut quod meritoria  
 de proprio tamen late sumptis abundantius ab  
 eo promittimus, sic, ut docet S. De  
 lib. 3. de Regim. proprium, Romani nonstante  
 quod fuerint gentiles et idololatra mundo  
 subiugarunt unicum hoc DEO donante  
 propter eorum amorem proia zelum iusticie  
 ac singularem pietatem et benivolentiam  
 civilem, ideo etiam ut ait idem S. De  
 in 2. sent. d. 27. q. 1. a. 4. frequenter  
 ut Gregorius dicit DEUS in hoc mundo  
 remunerat eum quia promittit futura gloria  
 non negat, et sic nullum bonum irremuneratum inveniri.



quod et igitur et gratiam in nobis et id to-  
tu ad DEI gloria referamus, quibus  
misericordie et, ut gratius pro  
mie, et magis puniat in nobis, actus  
meremur, Illi igitur fideliter dicamus  
gratias, quod sua misericordia nos ad  
sua agnitioem prius, nam parti-  
cipasem dnam Gratiam soluit pre-  
vire, ego am in Eydem honore, cum  
humili subiectione, omni dictu. meo  
ad iudicium infallibile Sanctae Romano  
Catholicae Ecclesiae hoc de gratia, Justifi-  
ficatione et merito dicta et dictata a  
eo auctori refero, qui solus fuit et gratia  
largitor, et iustificationis et actor, ita et  
omnis merito proprium et et finis.

Abolimus scribendo  
9.ºo Maij 1716.